

Mkb-maakindustrie
en provincie Flevoland:

Waardevolle partners

De metaalsector, kent u ons?

Even voorstellen: onze leden - mkb metaalbedrijven in de maakindustrie - zijn cruciaal voor de belangrijke transitie-thema's in de provincie. Zij ontwikkelen en produceren de producten, componenten en onderdelen, die de transities in de energiesector, de bouw, de agro-foodsector en gezondheidszorg mogelijk maken en leveren producten ten behoeve van de circulaire economie en klimaatadaptatie. Zij zijn cruciaal voor een innovatief en krachtig economisch klimaat in Nederland.

De mkb-maakbedrijven moeten flexibel en kostenefficiënt produceren en voldoen aan korte levertijden. Terwijl ze geconfronteerd worden met schaarste aan grondstoffen, hoge grondstof- en energieprijzen en een gebrek aan vakmensen. Daarbij maken ze duurzaam gebruik van energie en grondstoffen. Dat doen ze

voor zichzelf maar vooral ook uit maatschappelijke betrokkenheid. Dat is een belangrijke eigenschap van mkb-maakbedrijven in Nederland.

Van alle Nederlandse bedrijven heeft 99% minder dan 50 werknemers. Het grootste deel van werknemers, innovaties en opleidingsplaatsen komt van deze kleine bedrijven. De uitdagingen waar mkb-maakbedrijven voor staan, in combinatie met de relatief hoge arbeidskosten, maken het essentieel dat de provincie een gedegen en betrouwbaar (industrie) beleid voert voor mkb-maakbedrijven. Dit beleid moet het ondernemersklimaat stimuleren en mkb-maakbedrijven ondersteunen om nog slimmer en schoner te produceren, zodat we in alle Nederlandse provincies met een gezonde maakindustrie waarde blijven creëren en werkgelegenheid behouden.

Onderwerpen

Ondernemend Flevoland

Innovatief en duurzaam Flevoland

Werken & Ontwikkelen in Flevoland

Ondernemend Flevoland

Een sterke positie ontstaat door samenwerking: bedrijven onderling, ondernemers samen met kennis- en onderwijsinstellingen, maar ook ondernemers met maatschappelijke organisaties en overheden. Daardoor ontstaan meer kansen als het gaat om ondernemerschap in brede zin, maar ook op het vlak van digitalisering, circulaire economie en de uitvoering van de energietransitie. Het ontwikkelen van gezamenlijk beleid draagt bij aan slimmer en duurzamer produceren waardoor een gezonde maakindustrie waarde kan blijven creëren, werkgelegenheid behoudt en uitbreidt.

Werkgelegenheid bij Metaalunie lidbedrijven

Aantal bedrijven in
provincie Flevoland

365

Aantal medewerkers
provincie Flevoland

4.179

• Verminderen van regeldruk

Het mkb wordt in de dagelijkse praktijk met veel regelgeving geconfronteerd. Ondernemers geven vaak aan tegen overmatige bureaucratie aan te lopen. Voor de mkb-maakindustrie is het van belang dat regelgeving aansluit bij de praktijk van alledag. Werkbaarheid en duidelijkheid zijn de belangrijkste criteria, waarbij ook de provincie een essentiële rol speelt. Landelijk heeft het kabinet onlangs ingestemd met programma waarmee ze de regeldruk voor mkb-ondernemers gaan terugdringen met een aanpak per sector. Deze bedrijfstakaanpak start in zes sectoren, waaronder metaalbedrijven.

Wat kan de provincie doen

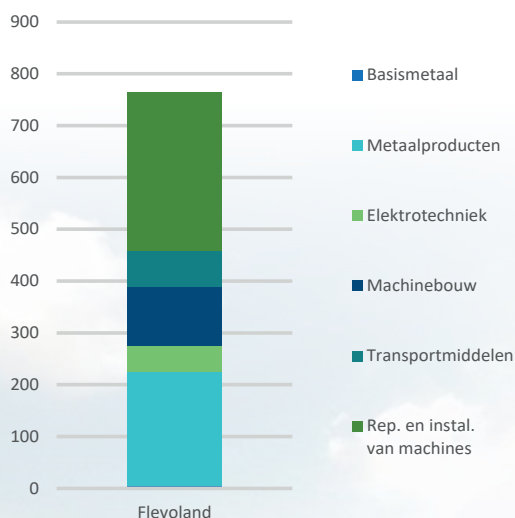
- Maak ook, samen met de sectoren, serieus werk van het verminderen van regeldruk.
- Gebruik de reeds bestaande MKB-toets: betrek mkb-maakbedrijven in een vroeg stadium al bij het ontwikkelen en implementeren van nieuw beleid en nieuwe regels.

• Een sterk ondernemersklimaat

De mkb-maakindustrie is de motor van de regionale economie. De sector telt veel familie-bedrijven die generatie op generatie zorgen voor continuïteit van werkgelegenheid. Deze bedrijven zijn sterk lokaal en regionaal verankerd met een grote maatschappelijke verantwoordelijkheid. Zij zijn niet alleen onmisbaar in de keten, maar ook in de gemeenschap. Het zijn juist deze bedrijven die bijdragen aan het verenigingsleven en hun verantwoordelijkheid nemen in het opleiden van jongeren op de werkplek of het opnemen van zij- en doorstromers. Deze bedrijven hebben natuurlijk wel letterlijk ruimte, maar ook steun nodig om te kunnen doen waar ze goed in zijn. Veel ondernemers lopen aan tegen de huidige beperkingen op het energienet. Zowel bij een nieuwe vestiging als bij een uitbreiding kunnen zij duurzaam opgewekte stroom niet terug leveren aan het net.

Er is een grote vraag naar woningbouwlocaties. Dat is ook voor de huisvesting van de werknemers in onze sector van groot belang. Laat de woningbouw echter niet de al schaarse ruimte op bedrijventerreinen verdringen.

Verskillende soorten mkb-maakbedrijven

Bron: CBS en Metaalunie

Wat kan de provincie doen

- Zorg voor toekomstbestendige bedrijventerreinen. Daarvoor zijn investeringen nodig in onderhoud, fysieke infrastructuur, digitale infrastructuur en energie infrastructuur
- Zorg samen met de gemeenten en het (georganiseerd) bedrijfsleven voor een bovenlokale ruimtelijke planning. Pak hierbij de regioerol!
- Zorg samen met de netbeheerder voor capaciteit op het elektriciteitsnet zodat bedrijven stroom terug kunnen leveren, nieuwe bedrijven kunnen worden aangesloten en bestaande bedrijven kunnen opschalen.

Een innovatief en duurzaam Flevoland

Om bij te kunnen dragen aan de eerder genoemde transities en om de concurrentiepositie te versterken is innovatie essentieel. In de mkb-maakindustrie gaat het hierbij om product- maar zeker ook over productie- en procesinnovatie. Productiviteitsstijging is gewenst, echter blijkt uit onderzoek dat zo'n 80% van de kleinere mkb-bedrijven moeite heeft met de automatiserings- en digitaliseringslag die hiervoor nodig is.

• Innovatie

In Flevoland werken de bedrijven, provincie en kennisinstellingen samen binnen de Smart Industry hub Noordwest. Met als resultaat dat de koplopers grotendeels zijn bereikt en actief meedoen. Het is nu van belang dat er een schaal-sprong gemaakt wordt om een nog veel groter deel van het mkb te bereiken. Hier past een duidelijke en eenvoudige ondersteuningsstructuur bij met gerichte en laagdrempelige instrumenten zoals vouchers, advies en begeleiding.

Ook is in de Noordoostpolder het innovatiecluster NOP actief. Een netwerk van maakbedrijven in de regio die samen met de onderwijsinstellingen en met ondersteuning van de regionale overheden de krachten bundelen rondom innovatie, ondernemerschap, talentontwikkeling en regiobranding.

Wat kan de provincie doen

- Heb oog voor het mkb, investeer met subsidies (voucherregelingen) niet alleen in productinnovatie en nieuwe technieken maar vooral ook in productie/procesinnovatie.
- Blijf actief aangehaakt bij Smart Industry en verstevig samen met de partners de positie van de fieldlabs, zij kennen het mkb, zijn laagdrempelig en bewezen effectief.
- Ondersteun clusters van bedrijven om te innoveren en daarmee bijdragen aan een aantrekkelijke regio voor talent.

- Zet in op het verbeteren van arbeidsproductiviteit en grondstoffen- en energie-efficiency om zo de concurrentiepositie te behouden in het internationale speelveld.

www.smartindustry.nl

Innovatiecluster Noordoostpolder (www.icnop.nl)

• Circulaire economie

Innoveren en verduurzamen gaan hand in hand. Ondernemers nemen hun verantwoordelijkheid om de energietransitie te realiseren, maar kunnen dit niet alleen. Mkb-maakbedrijven zoeken naar oplossingen voor het duurzaam gebruik van energie en grondstoffen, voor zichzelf en voor de maatschappij. Circulariteit speelt bij die verduurzaming een belangrijke rol. En let wel, de belangrijkste grondstof metaal wordt al nagenoeg 100% hergebruikt en gerecycled. De totale gemeenschap, publiek en privaat, staat de komende jaren voor de uitdaging versneld te komen tot een circulaire economie.

Wat kan de provincie doen

- Aanbestedingen vragen om een circulaire en innovatieve beoordeling: mogelijkheden van reparatie, revisie en hergebruik door regionale bedrijven evenals innovatieve oplossingen tellen mee!
- Houd er rekening mee dat voor circulariteit op bedrijventerreinen veel ruimte nodig is. Reserveer ruimte voor de circulaire economie!
- Koppel de opgave van digitalisering aan de klimaatopgave. Blijf ook hier een actief beleid voeren op het stimuleren van circulair ondernemerschap met gerichte en laagdrempelige instrumenten

www.circulairemaakindustrie.nl

Metaalunie heeft zich verbonden aan het waterstofcluster en wil daarmee niet alleen het belang van duurzaamheid benadrukken, maar ook een bijdrage leveren middels de aangesloten bedrijven die zich richten op technologische ontwikkelingen rondom het thema waterstof.

Een aantal feiten over de 'duurzaamheid' van de mkb-maakindustrie:

- De sector kent een laag energieverbruik. Dit wordt onderbouwd door een hoge energie-efficiency per eenheid product.
- De transitie naar gebruik van duurzame energie (wind en zon) is inmiddels regel en geen uitzondering.
- De CO₂-uitstoot van de sector is verwaarloosbaar.
- Het belang van circulariteit raakt steeds meer ingeburgerd.
- Recycled content in producten en halffabrikaten neemt toe en er wordt nadrukkelijk ingezet op waardebehoud van producten en halffabrikaten.
- De mkb-maakindustrie is koploper op vlak van MVO.

• **Energietransitie**

Energiebesparende maatregelen zoals ledverlichting, zonnepanelen en isolatie zijn voor veel mkb-maakbedrijven inmiddels eerder regel dan uitzondering. Een volgende stap in de energietransitie vraagt om een gedegen aanpak. Wat zijn de wensen en welke rol kunnen lokale bedrijven spelen? Ondernemers nemen al hun verantwoordelijkheid. Zo vullen ze in rap tempo hun daken met zonnepanelen om zo duurzaam mogelijk te kunnen werken, en machines met zelf opgewekte stroom te laten draaien. Steeds vaker mogen zij echter het overschot aan opgewekte elektriciteit niet terugleveren aan het netwerk, waardoor duurzame energie verloren gaat en investeren minder loont.

Wat kan de provincie doen

- Laat klimaatregels proportioneel zijn met de veroorzaakte CO₂-uitstoot. Veel mkb-maakbedrijven hebben een marginale CO₂-footprint.
- Stimuleer oplossingen om lokaal en regionaal energie op te slaan.
- Voorkom onnodige eisen aan een bedrijf dat al energiezuinig werkt.
- Zorg in samenspraak met regionale partners en netbeheerders voor een toereikende capaciteit van het energienetwerk.

Werken & Ontwikkelen in Flevoland

De mkb-maakindustrie is al decennialang een stabiele sector met bedrijven die zorgen voor bestendige werkgelegenheid aan vakmensen. Veel toegevoegde waarde wordt door die vakmensen bepaald. Vakmensen waar helaas een doorlopend tekort aan is.

Automatisering, digitalisering en robotisering is deel van de oplossing, maar levert ook extra en ander werk op. Het tekort aan juist opgeleide vakmensen zal dus niet heel snel verdwijnen. Daarnaast moeten de huidige en toekomstige medewerkers blijven met de laatste ontwikkelingen en zich continue scholen. Voor een gezonde arbeidsmarkt is instroom nodig. De sector heeft een effectieve eigen opleidingsinfrastructuur met veel erkende leerbedrijven.

Bijzonder is de samenwerking binnen het Innovatiecluster Noordoostpolder (icnop.nl) waar bedrijven en scholingsinstellingen samen op innovatieve wijze bedrijfsleven en ontwikkeling op scholingsgebied stimuleren.

OBM Oost (www.obm-opleidingen.nl/obm-oost) heeft een sterke positie in Flevoland en werkt daarin nauw samen met ROC Firda (voorheen ROC Friese Poort) en levert zo een grote bijdrage aan de technische BBL-opleidingen. Het 'leslokaal' verplaatst zich steeds meer naar de regio: leren en ontwikkelen vindt plaats waar het werk gedaan wordt, om de aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt te optimaliseren.

Dalende instroom techniek over de volle linie

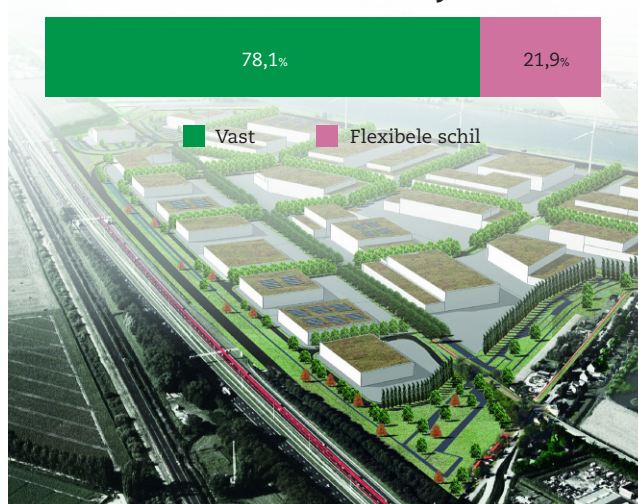
- **Instream en behoud vakmensen**

Gezien de opgaves op het terrein van verduurzaming, innovatie en brede welvaart is een stevige impuls nodig voor het opleiden (instream en zij-instream) en permanent ontwikkelen van technische vakmensen. De provincie Flevoland heeft een impuls gegeven, samen met het industriële bedrijfsleven, werkgevers- en werknemersorganisaties, scholingsfondsen en het scholingsveld door het Schakelteam Techniek te ondersteunen. Hier wordt ingezet op extra zij-instream, scholing van vakmensen in de industrie. We dragen hiermee bij aan programma's rondom leven lang ontwikkelen, leercultuur bij bedrijven en het stimuleren van duurzame inzetbaarheid en talentontwikkeling. Dit samenwerkingsverband behaalt goede resultaten en verdient continuering en support. De Metaalunie maakt deel uit van de sectortafel Techniek. Techniek - Flevoland werkt (www.flevolandwerkt.info).

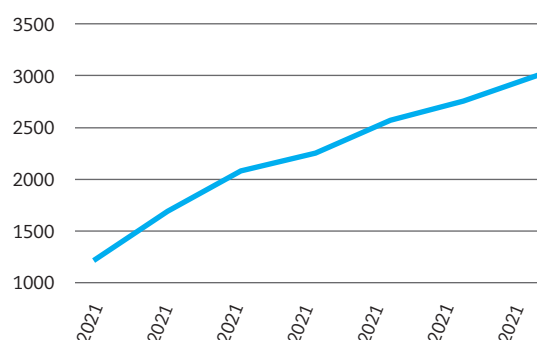
Wat kan de provincie doen

- Met het schakelteam Techniek is een goede basis gelegd voor gezamenlijke aanpak en samenwerking én gestart met de uitwerking. Pak hier de komende periode op door!
- Stuur aan op slimme samenwerking en eenvoudige structuren, niet op nog meer initiatieven.
- Benut de sectorale samenwerking in de regio met het oog op landelijke ontwikkelingen. De sectoren werken arbeidsmarktversterkend, intersectoraal en hebben de verbinding met landelijke programma's zoals het. Maak op deze manier gebruik van de kennis, expertise, loopvermogen en regelingen van onze branches en opleidings- en ontwikkelingsfondsen als het gaat om instroom en scholing.
- Zet met ons gezamenlijk in op een eenduidige lobby richting de Ministeries EZK, OCW en SZW als het gaat om arbeidsmarktbeleid.

Veel vaste banen bij mkb-maakbedrijven

Uitstroom vakmensen bij mkb-maakbedrijventen als gevolg van pensionering

Uw contactpersonen

Margriet Bouma
Regiosecretaris Metaalunie

bouma@metaalunie.nl
06 - 534 214 98

Uw contactpersonen

Toine Straatman
Regiosecretaris Metaalunie

straatman@metaalunie.nl
06 - 518 039 02

Uw contactpersonen

Okko Ebens
Regiosecretaris Metaalunie

ebens@metaalunie.nl
06 - 531 03 896

Koninklijke Metaalunie is met ruim 15.000 leden de grootste ondernemersorganisatie voor het MKB-metaal. De leden hebben samen een omzet van meer dan 30 miljard euro en bieden werkgelegenheid aan zo'n 180.000 mensen.

koninklijke
metaalunie

**De Ondernemersorganisatie
voor het MKB-metaal**

Einsteinbaan 1
3439 NJ Nieuwegein

info@metaalunie.nl
www.metaalunie.nl
Telefoon 030 - 605 33 44